

Opplæringslovutvalget

Saksbehandler ghd/tob
Vår dato 25.06.2018
Vår referanse
Deres dato 07.05.2018
Deres referanse 17/5082

Tilbakemelding fra Foreldreutvalget for grunnsopplæringen (FUG).

Vi viser til Opplæringslovutvalgets forespørsel til medlemmer av referansegruppen. Utvalget setter pris på anledningen til å komme med innspill til arbeidet. Henvendelsen ble behandlet på utvalgsmøte 4. juni i år. Utvalget vil gi følgende tilbakemelding.

I sin behandling av forespørselen fra dere har FUG samlet seg om forskjellige tema som er behandlet i Opplæringsloven og i tillegg ønsker utvalget å peke på områder som FUG ønsker skal lovreguleres.

FUG ønsker ikke å fjerne elevers rettigheter.

FUG avventer evalueringen av hvordan endringen av § 9a har påvirket elevenes skolemiljø. FUG er også kjent med forslagene til lovendringer i rapporten "Inkluderende fellesskap for barn og unge". Dette er to eksempler der FUG mener at elever har mistet rettigheter eller det er foreslått at de skal miste rettigheter. FUG ønsker at loven skal være tydelig, så langt det er mulig, på hvilken rett elevene har og klageretten når de og deres foreldre opplever at retten ikke er oppfylt. FUG ønsker ikke at elever skal miste rettigheter.

Fremskutt-, utsatt-, og fleksibel skolestart.

Det er utvalgets ønske at det skal være helt vanlig å ta opp med foreldre at det er mulig å starte før og etter det året man fyller seks år. FUG ønsker at det skal være en rettighet å få vurdert om barnet skal ha fremskutt-, utsatt-, eller fleksibel skolestart, og det skal være mulig å klage på avgjørelsen dersom foreldrene er uenige. Når det gjelder dette punktet ønsker utvalget at loven skal være tydelig og at retningslinjer om hvordan vurderingen gjennomføres må bli klarere. Foreldrenes vurdering må tillegges stor vekt. Utvalget opplever at dette praktiseres forskjellig med dagens lovverk.

Retten til opplæring i et trygt og godt læringsmiljø.

Medlemmene i FUG har bekymring for elever som har sin skolegang på skoler som over tid har dårlige læringsresultater og dårlig læringsmiljø. De ønsker at det skal lovfestes en klagerett som sikrer kvaliteten på det tilbudet elevene får. FUG er kjent med Meld. St. 21(2016-2017) og ser frem til iverksettelsen av tiltak som beskrives, men utvalget ønsker at Opplæringslovutvalget ser på muligheten for å lovregulere retten til opplæring og klagerett dersom retten ikke oppfylles.

Retten til logopedhjelp.

FUG ønsker at barn som har behov for logoped skal ha det som en rettighet og at foreldrene kan klage dersom de opplever at retten ikke er oppfylt. FUG er kjent med at mange kommuner ikke har logoped og dermed ikke oppfyller denne retten. Utvalget er også kjent med at kommunen oppfordrer foreldre til å søke om å få logopedhjelp gjennom HELFO for å slippe unna forpliktelsen om å gi logopedhjelp som spesialundervisning. På dette punktet ønsker FUG et tydeligere lovverk.

Bruk av tvang i skolen.

FUG er kjent med at det brukes tvang i skolen selv om dette ikke er lovregulert. Bruk av tvang er regulert i lovverk for andre virksomheter enn skolen og FUG mener at bruk av tvang bør reguleres i Opplæringsloven. Hvis tvangsbruken blir lovhjemlet vil det også gi mulighet for å klage. Dette er et forhold som ikke er regulert og som FUG ønsker skal reguleres.

Avvik fra kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag.

FUG mener at skoleeiers mulighet for å fravike kravet til kompetanse i undervisningsfag bør fjernes.

SFO

FUG er kjent med at det gjennomføres en evaluering av SFO. På bakgrunn av den evalueringen ønsker utvalget at det utarbeides en ny lovregulering som sikrer at SFO tilbudet har en minstestandard når det gjelder areal, bemanning, åpningstider, betaling og innhold.

Permisjon fra opplæringen.

I opplæringslovens § 2-11 omtales permisjon fra opplæringen. Dette er et område der det ofte kan oppstå konflikt mellom foreldrene og skolen. FUG mener at det er riktig at skolen skal vurdere om permisjon er forsvarlig. Men loven er uklar, menes det at permisjon kan innvilges sammenhengende 14 dager, eller 14 dager til sammen i et skoleår, eller 14 dager i skoleløpet? Det er ønskelig at dette blir fremstilt presist, det vil fjerne en kilde til konflikt. Her mener FUG at loven er uklar.

FUG er også kjent med at behandlingen av permisjonssøknader kan slå ut motsatt av det som er hensikten. Elever på ungdomstrinnet som kunne ha vært borte en halv dag fra skolen velger å være borte hele dagen fordi eleven kan få strøket fravær for hele dager på vitnemålet, mens fravær deler av dagen ikke strykes.

Dette er en ordning som bør endres.

Permisjon er nødvendig for elever med tilknytning til reindrift, både for å heve den reindriftsfaglige kompetansen og for å ivareta det samiske språket (funksjonell tospråklighet). Dagens skolesystem gir ikke undervisning og opplæring i reindrift og knapt heller opplæring i og på samisk utenom de samiske kjerneområdene. Samisk oppdragelse i reindrift fungerer bare gjennom fysisk tilstedeværelse og interaksjon med reindriftsmiljøet og fagpersoner på feltet.

FORELDREUTVALGET FOR GRUNNOPPLÆRINGEN

Postboks 9360 Grønland, 0135 Oslo | Besøksadresse: Schweigaards gate 15 B, 0191 Oslo
Telefon: 22 05 90 70 | Faks: 22 05 90 71 | Org.nr.: 989 628 011 | post@fug.no | www.fug.no

Det å ikke kunne delta i reindriften og dermed ikke være en del av teamet, er et stort tap både på kort og lang sikt for eleven, foreldre og reindriftssamfunnet.

En selvstendig reindriftsutøver skal være i stand til å leve i pakt med naturen under alle 8 årstider i reindriftsåret og medmenneskene i en siida. For barn som vokser opp med reindrift er de ulike læringsarenaene utrolig viktige. Permisjon i reindriften er nødvendig når det er intensive arbeidsoperasjoner som reinmerking, slakting, skilling og konsentrerte reinflyttinger hvor det kreves stort beredskap og bemanning. FUG ønsker at næringspermisjon reguleres i loven for elever med tilknytning til reindrift. Det bør vurderes permisjon også utover 10 dager i hvert semester i tillegg til den ordinære nasjonale permisjonsordningen på inntil 10 skoledager, etter retningslinjer som utarbeides av Sametinget.

Hjem – skolesamarbeid.

FUG mener at opplæringsloven er utydelig når det gjelder hjem–skole-samarbeid. Samarbeidet omtales på ulike steder i loven. Både foreldre og ansatte i skolen må orientere seg etter ulike paragrafer og FUG opplever at ikke alle finner frem. Det er uklart hvem som har plikt og hvem som er gitt en rett og et handlingsrom.

Dette gjelder samarbeidet om det enkelte barn mellom enkeltforeldre og skolen, samarbeid på klasse eller gruppenivå og på skolenivå. I dette arbeidet er det også naturlig at det kommer en tydeliggjøring av FUGs selvstendighet som et uavhengig, rådgivende organ overfor foreldre og utdanningsmyndighetene.

FUG håper at innspillene svarer til noen av de spørsmålene dere hadde til medlemmene i referansegruppen. Ta gjerne kontakt dersom dere ønsker å utdype utvalgets standpunkter.

Med vennlig hilsen

Gunn Iren Muller
Utvalgsleder

Ole Petter Østerbø
Nestleder i utvalget

FORELDREUTVALGET FOR GRUNNOPPLÆRINGEN

Postboks 9360 Grønland, 0135 Oslo | Besøksadresse: Schweigaards gate 15 B, 0191 Oslo
Telefon: 22 05 90 70 | Faks: 22 05 90 71 | Org.nr.: 989 628 011 | post@fug.no | www.fug.no